

**CEE A
BARCIA**

**PLAN DE
IGUALDADE**

CURSO 2019-20

INDICE

1. Introducción
2. Descripción do centro educativo.
3. Análise da situación do centro en relación coa igualdade.
4. Obxectivos.
 - a. Obxectivos xerais.
 - b. Obxectivos específicos.
5. Medidas concretas de actuación nos diferentes ámbitos:
 - a. Organización do centro
 - b. Eliminación dos estereotipos de xénero na transmisión de valores
 - c. Xestión dos espazos, dos recursos e das oportunidades de realización vocacional de xeito inclusivo.
 - d. Inclusión dos valores coeducativos na xestión da convivencia escolar.
 - e. Promoción do respecto pola diversidade sexual e a prevención da LGBTfobia
6. Metodoloxía.
7. Avaliación e seguimento do Plan de Igualdade.
8. Contextualización normativa:
 - Normativa estatal
 - Normativa autonómica.
 - Referencias bibliográficas

*A Constitución Española (1978) no seu artigo 14 di:
“Os españois son iguais ante a Lei, sen que prevaleza discriminación algunha par razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou cualquera outra condición ou circunstancia persoal ou social”.*

1) INTRODUCCIÓN:

Seguindo a Instrución do 6 de setembro de 2019, da dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa para a elaboración de plans de igualdade no curso 2019/2020, nos centros docentes sostidos con fondos públicos de niveis non universitarios da Consellería de Educación, Universidade e Formación Profesional elaborase o **PLAN DE IGUALDADE** do CEE A BARCIA

O **Plan de Igualdade (Plan Coeducativo)**, é o documento onde o noso centro recolle as medidas de acción positiva para abordar a promoción da igualdade entre homes e mulleres e para sensibilizar, previr e intervir fronte a violencia machista, que inclúe a violencia de xénero e a LGBTfobia (término, que alude ao rexeito ao colectivo de lesbianas, gais, transexuais e bisexuais)

O **PLAN DE IGUALDADE** elaborado, formara parte do Proxecto Educativo do Centro, e desenvolverase anualmente no marco da PXA.

Como plan de centro, a súa elaboración é responsabilidade do Equipo Directivo.

No noso caso, formase un grupo de traballo integrado por:

- Directora/ Orientadora
- Xefa de estudos
- Secretaría
- responsable de impulsar medidas educativas que fomenten a igualdade real e efectiva entre homes e mulleres dentro do Consello Escolar (10/12/2018)

Este Plan de Igualdade elaborouse tendo en conta os seguintes principios:

Valores democráticos: igualdade, liberdade e xustiza, garantindo a defensa dos dereitos humanos

Transversalidade: a igualdade non é un concepto illado, se non que impregnará todo o Proxecto Educativo de Centro.

Inclusión: A nosa perspectiva de xénero permitirá erradicar toda situación de discriminación do alumnado por razón de sexo, xénero, identidade de xénero ou orientación sexual.

Igualdade de oportunidades: Contribuiremos á construción dunha sociedade libre na que mulleres e homes teñan as mesmas oportunidades de realización persoal e profesional.

Visibilidade: O plan de igualdade contribúe a transmitir un coñecemento libre de estereotipos que favorece a identificación e o recoñecemento de todos os saberes mais alá do xénero.

2) DESCRICIÓN DO CENTRO EDUCATIVO.

No CEE A Barcia escolarízanse alumnos/as de entre 3 a 21 anos cunhas características moi específicas.

Tódolos alumnos do Centro presentan NEAE por diferentes causas. No actual curso 2019-2020 están escolarizados 42 alumnos/as que na súa totalidade presentan necesidades asociadas a deficiencia mental e/ou plurideficiencias, déficits xeneralizados en tódalas áreas, con dificultades a nivel neuromotor e neurossensorial, con un baixo nivel de comprensión, baixa autonomía e problemas de mobilidade. O centro oferta réxime de internado de luns a venres para aquel alumnado que o precise.

Gran parte do noso alumnado precisa da utilización de **Sistemas Alternativos e/ou Aumentativos da Comunicación**.

Moitos carecen de autonomía para as habilidades da vida diaria (control de esfínteres, alimentación, hixiene...)

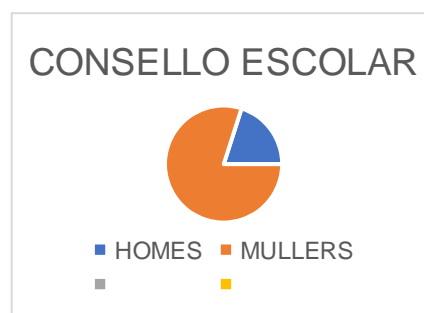
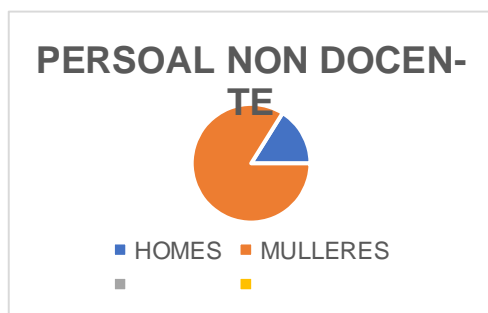
Existe un pequeno grupo de alumnado con **problemas de conduta**. (grupo minoritario en comparación con outros cursos) .

3) ANÁLISE DA SITUACIÓN DO CENTRO EN RELACIÓN COA IGUALDADE.

No CEE A Barcia a temática da igualdade non é novidosa:

- Uso de linguaxe non sexista nos documentos oficiais do centro e nos recursos elaborados/adaptados para o noso alumnado.
- Responsable en materia de igualdade entre homes e mulleres dentro do Consello Escolar.
- Conmemoracións a nivel de centro e niveis de:
 - **25 de novembro:** DÍA INTERNACIONAL DA ELIMINACIÓN DA VIOLENCIA CONTRA A MULLER.
 - **8 de marzo:** DÍA INTERNACIONAL DA MULLER.

- Implicación do DO a través de elaboración de materiais e promovendo charlas en prol dunha educación afectivo-sexual integral para todo o alumnado (orientadora, Asociación AMINO Galicia, Asociación Dadaleira, Fundación Carmen Pardo Valcarcel...)
- PFPP centrado na Educación Emocional e participación no Programa Educación Responsable da Fundación Botín.
- Implicación da Biblioteca do centro adquirindo recursos que fomenten a coeducación.
- Análise da realidade a través do Programa Prensa-Escola.
- Existe unha igualdade en canto ó uso dos espazos e realización de actividades entre os nenos e as nenas.
- As mulleres son o grupo maioritario en tódolos sectores da nosa comunidade educativa.
- O Equipo Directivo está formado por 3 mulleres.

Ademais debemos destacar os seguintes puntos da nosa realidade educativa:

- Non contamos con datos da existencia doutros colectivos: transexuais, gais, lesbianas, bisexuais, andróxinos ...
- A maioría do noso alumnado no recreo e no tempo de lecer precisa a presenza dos/das mestres/as ou educadores/as que propoña xogos, os/as axu-

- de ou os/as dirixa na realización dos mesmos. Polo que a participación do alumnado non atende a razóns de sexo.
- A presenza de alumnado con alteracións conductuais altera a convivencia no centro. As condutas contrarias á convivencia nunca estiveron asociadas a estereotipos sexistas ou discriminatorias por razón de xénero.
 - Os criterios para formar aulas responden ao grao de discapacidade, capacidades similares, grupo máis homoxéneos, ubicación (nenos/as en cadeira de rodas en primeira planta, etc.)... non consideramos un criterio funcional no noso centro a representación equilibrada de nenos e nenas nas aulas. De igual xeito sucede coa distribución do alumnado no comedor.
 - A porcentaxe de homes e mulleres nos diferentes sectores é independente ao centro educativo (xa que ao ser unha institución pública os traballadores e traballadoras son designados pola Administración).
 - A escolarización dun/dunha alumno/a nun CEE é autorizada pola Xefatura Territorial a través do ditame de escolarización, polo que non temos potestade para regular a paridade entre o número de alumnos/as matriculados/as.
 - No noso centro as ausencias prolongadas no tempo están xustificadas por motivos médicos (non tivemos ningún caso de absentismo escolar asociado a outra condición)

Partindo do exposto, analizouse a convivencia do noso centro a través da análise DAFO

FACTORES INTERNOS	FACTORES EXTERNOS
<p>DEBILIDADES</p> <ul style="list-style-type: none"> • Escasos recursos para traballar co noso alumnado esta temática. • A realidade diaria do noso alumnado (NEE) • Falta de tempo para a elaboración de materiais. 	<p>AMEAZAS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nivel sociocultural dalgunhas familias ▪ Ideas preconcebidas sobre o noso alumnado. ▪ Escasa implicación dalgunhas familias no proceso educativo.
<p>FORTALEZAS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gran sensibilización da comunidade educativa. ▪ Claustro motivado e innovador. ▪ Cultura de traballo en materia de Educación Emocional ▪ Experiencias positivas no centro ao longo dos anos 	<p>OPORTUNIDADES</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Participación en diferentes programas (Club de letras, Club de lectura). ▪ Coordinación con diferentes institucións públicas e privadas.

Tomando como referencia esta análise, establecemos os seguintes obxectivos:

4) OBXECTIVOS

A) OBXECTIVOS XERAIS:

- Integrar o principio de igualdade de oportunidades entre homes e mulleres na práctica docente.
- Educar en Igualdade afastándonos de estereotipos, prexuízos e discriminación por razóns de sexo ou orientación sexual.
- Fomentar a reflexión sobre o papel da muller e do home nun entorno e sociedade igualitarios.
- Garantir a igualdade de oportunidades no ámbito escolar.
- Velar por transmitir unha imaxe igualitaria, plural e non sexista
- Fomentar a corresponsabilidade.
- Actuar ante as situacións de acoso e violencia de xénero.

b) OBXECTIVOS ESPECÍFICOS

- Potenciar o uso dunha linguaxe inclusiva en tódolos documentos do centro tanto a nivel interno como externo.
- Potenciar o uso dunha linguaxe inclusiva nas relacións do día a día.
- Substituír estereotipos por imaxes reais nos que homes e mulleres sexan valorados en igualdade.
- Sensibilizar á Comunidade Educativa sobre a importancia da correspondabilidade.
- Fomentar o uso de materiais adaptados (fichas carteis, folletos, contos, ...) que non conteñan linguaxe, imaxes sexistas.
- Eliminar roles ou ideas preconcebidas de carácter sexista.
- Fomentar un ocio non sexista.
- Fomentar unha convivencia en base ao respecto e o diálogo.
- Traballar na prevención de situacións de violencia.

5) MEDIDAS CONCRETAS DE ACTUACIÓN NOS DIFERENTES ÁMBITOS:

a) Organización do centro

- Inclusión de forma explícita da perspectiva de xénero, identidade e diversidade afectivo- sexual nos documentos do centro.
- Revisión da linguaxe nos documentos e comunicacións de centro tanto externas como internas.
- Elaboración de cuestionarios, enquisas e/ou recompilación de datos que completen a avaliación de diagnose.
- Nomeamento de persoa responsable en materia de igualdade no Consello Escolar.
- Difusión do plan de igualdade entre a comunidade educativa (reunións, cartelería, notas informativas, blog, WEB do centro, etc.)
- Promoción da formación en materia de igualdade para o persoal do centro (docente e non docente).
- Conmemoración con actividades significativas das datas coeducativas do calendario escolar.
- Participación no programa de innovación educativa “Club de Letras” que este curso ten como tema “A Igualdade”

a) Eliminación dos estereotipos de xénero na transmisión de valores:

- Inclusión no desenvolvemento do currículo da visibilización de referentes non estereotipados (programacións, actividades de aula, etc.).
- Fomentar a autonomía persoal do alumnado a nivel do fogar, escola e sociedade, de modo que sexan capaces de realizar tarefas cotiás, evitando desigualdades e estereotipos.
- Desenvolvemento de actividades en colaboración cos distintos equipos do centro de actividades que leven a eliminación de estereotipos de xénero.
- Realización de actividades e accións educativas encamiñadas ao pensamento crítico sobre os estereotipos (murais, concursos, exposicións de libros, power point, fichas,...)
- Selección de materiais bibliográficos tanto para as aulas como para a Biblioteca que fomenten valores de igualdade e o respecto á identidade de xénero e á diversidade afectivo-sexual.
- Inclusión no Proxecto Lector de contos / libros e autores/as que fomenten a igualdade e a non violencia.

a) Xestión dos espazos, dos recursos e das oportunidades de realización vocacional de xeito inclusivo.

- Promoción do uso igualitario dos espazos ofertando alternativas de lecer variadas e coeducativas
- Atención prioritaria ás lecturas coeducativas na Biblioteca Escolar.

a) Inclusión dos valores coeducativos na xestión da convivencia escolar

- Promoción da interrelación entre alumnos e alumnas baseada no respecto á diferenza.
- Promover a igualdade, a cooperación, o respecto mutuo e as responsabilidades compartidas entre homes e mulleres
- Visualización do uso da linguaxe inclusiva.
- Erradicación tallante de comentarios, chistes ou burlas machistas ou homófobas que estean u non dirixidas a persoas LGBTI mellorando o clima de convivencia.
- Fomento das actividades emocionais como forma de diminuír os conflitos.

e) Promoción do respecto pola diversidade sexual e a prevención da LGBTfobia

- Creación e adaptación de contos (lectura fácil, luz negra, sensoriais, pictogramas Arassac) libres de estereotipos e roles de sexo e sen prexuízos pola diversidade sexual.
- Fomentar actitudes de normalidade e respecto.
- Fomentar o desenvolvemento curricular da educación afectivo-sexual integral para todo o alumnado do centro dende o Departamento de Orientación.

6. METODOLOXÍA

A metodoloxía de traballo empregada no centro, parte dun enfoque globalizador e trabállase a maioría das veces por proxectos.

Usaremos unha metodoloxía activa, baseada na experiencia e interacción entre o alumnado.

Dende as titorías e os diferentes equipos do centro (EDLG, DO, TICs, SAAC, Biblioteca,...) adáptanse as actividades ás diferentes capacidades do alumnado, elaborando actividades sinxelas, prácticas, lúdicas, colaborativas, sensoriais, sinxelas, participativas e gratificantes que sexan significativas para os nenos/as.

Os titores/as dos diferentes niveis traballan de forma coordinada, e sempre acaban implicando ao resto de niveis en proxectos e actividades a nivel de centro.

Os materiais empregados adáptanse ás características e necesidades do alumnado: pulsadores, teclados adaptados, simplificación de materiais, tradución de textos con pictogramas Arassac, actividades con luz negra, pantalla dixitais, tablets, materiais sensoriais,..

7. AVALIACIÓN E SEGUIMENTO DO PLAN DE IGUALDADE

A avaliación e seguimento, farase cada curso escolar por parte da Comisión de Convivencia do Consello Escolar coas aportacións das/doas distintos/as membros/a da Comunidade Educativa.

Coa avaliación preténdese determinar o grao de consecución dos obxectivos programados, do seu cumprimento o non, dependerá a súa modificación/ revisión.

ACTIVIDADES POLO FOMENTO DA IGUALDADE. (Indicadores de logro)				
Actividades coeducativas	Resultado	Destinatarios	indicadores	Medios de verificación
Formación: Proxectos Cursos. Obradoiros Charlas			Nº de actividades	Entradas no blog, facturas, Ingresos económicos, titulacións.
Materiais e actividades didácticas.			Nº de participantes	Fotos, vídeos, entradas no blog.
Campaña de sensibilización			Persoas externas ou asociacións implicadas	Enquisas Folletos
Revisión dos materiais elaborados no centro.				Revisión dos formularios do centro. Revisión dos materiais didácticos do centro.
Revisión da documentación e sinalización do centro.			Nº de documentos revisados. Espazos revisados	Copia dos documentos revisados
Recollida de información.				Enquisas Análise de conclusións
Difusión do protocolo de identidade de xénero da Xunta .				Blog. WEB
Difusión do Plan de Igualdade do centro.				Blog. WEB Envío aos membros/as do Consello escolar
Portafolio ou memoria final.				Recollida anual de accións significativas desenvoltas

A avaliación positiva do **PLAN DE IGUALDADE** do CEE A Barcia velará por unha Comunidade Educativa que valore o respecto aos dereitos e liberdade fundamentais de todos/as os seu membros e onde non existan as discriminacións por razóns de xénero e fomente un clima de convivencia axeitado.

8.CONTEXTUALIZACIÓN NORMATIVA:

NORMATIVA ESTATAL

- Constitución Española de 1978
- Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación
- Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa
- Lei Orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero
- Lei Orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para a igualdade efectiva de mulleres e homes

NORMATIVA AUTONÓMICA

- Lei Orgánica 1/1981, do 6 de abril, de estatuto de autonomía para Galicia
- lexislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das
- disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade
- Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero
- Lei 2/2014, do 14 de abril, pola igualdade de trato e a non discriminación de lesbianas, gais, transexuais, bisexuais e intersexuais en Galicia
- Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia

REFERENCIAS BIBLIÓGRAFICAS

- [Materiais para a coeducación. Claves para a elaboración Plan de coeducación nun centro de ensino](#) [2019]. CIG-Ensino.
- [Orientaciones para el diseño y la implementación del Plan de Igualdad en los centros públicos](#) (2018). Gobierno de Canarias.
- [Educación para la igualdad de género. Un modelo de evaluación](#) (2018). Centro Reina Sofía sobre Adolescencia y Juventud (FAD).
- [Educación en igualdad. Propuesta metodológica sobre coeducación](#) (2015). Colección Plurales. Ministerio de Educación, Cultura y Deporte.
- [Guía de apoio para introducir a perspectiva de xénero na docencia da Universidade de Vigo](#) (2014). Universidade de Vigo
- [Guía para a xestión de proxectos coeducativos](#) (2009). Xunta de Galicia.
- [Orientaciones para los y las agentes de igualdad en los Consejos Escolares](#) (2009). Gobierno de Canarias.

**Informado o Claustro e o Consello Escolar en
Santiago a 12 de Decembro do 2019**